

Täysistunto

Torstai 9.6.2016 klo 16.01—18.55

8. Lakialoite laiksi rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Lakialoite LA 26/2016 vp Jaana Pelkonen kok ym.

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Keskustelu

18.45 **Jaana Pelkonen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koirien myrkytystapaukset ja myrkytysyritykset eivät ole uusi ilmiö, mutta tapaukset ovat erityisesti tänä keväänä huolestuttavasti lisääntyneet. Ymmärrettävästi asia on aiheuttanut paljon keskustelua ja huolta. Myrkkysyöttejä on löydetty niin lenkkipolkujen varsilta, koirapuistoista kuin koiranomistajien omilta pihoiltakin. Järkyttävää on, että myrkyä sisältäviä syöttejä on laitettu jopa postiluukkujen kautta sisään asuntoihin silloin, kun lemmikki on ollut yksin kotona. On mahdotonta ymmärtää sellaista sairasta mieltä, joka haluaa vahingoittaa viatonta eläintä. Poliisi on todennut, että myrkytysyrityksiä ei voida tutkia eläinsuojelurikoksina, sillä eläinsuojelurikoksen minkään muodon yritystä ei vielä ole säädetty rangaistavaksi. Tämä lain epäkohta on pikaisesti korjattava.

Nykyisessä rikoslaissa rangaistavaksi on säädetty eläinsuojelurikos, törkeä eläinsuojelurikos ja lievä eläinsuojelurikos. Näissä kaikissa säädetään rangaistavaksi teko, jolla henkilö tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta pahoinpitelemällä, liiallisesti rasittamalla, jättämällä tarpeellista hoitoa tai ravintoa vaille tai muuten pykälässä määriteltyjen säädösten vastaisesti kohtelee eläintä julmasti tai tarpeetonta kipua tai tuskaa aiheuttaen. Tällaiseen tekoon syyllistynyt on tuomittava eläinsuojelurikoksesta. Teosta on säädetty rangaistavaksi myös törkeä sekä lievä tekomuoto. Tekoja voidaan siis tällä hetkellä tutkia korkeintaan törkeänä vahingontekona. Tällöinkin eläimiin kohdistunut teko tutkitaan esineeseen kohdistuneen rikoksen yrityksenä eikä eläimeen tai elävään olentoon kohdistuvan rikoksen yrityksenä. Rikosnimikkeissä ei ole säädetty erikseen teon yritystä rangaistavaksi. Myös vahingoittamisen yrityksen tulee olla rikollista. Jo ryhtyminen toimintaan eläimen vahingoittamistarkoituksessa on niin kylmää harkintaa osoittava ja siten moitittava teko, että se on säädetty rikokseksi mahdollisimman pian. Rikoksen yrityksen kriminalisointi varmasti myös toimisi ennalta ehkäisevästi ja vähentäisi sekä tekoja että niiden yrityksiä.

Yhdessä edustaja Sirénin kanssa tekemässämme lakialoitteessa esitämme rikoslain muuttamista siten, että eläinsuojelurikoksen yritys kriminalisoidaan. Koirien ja muiden eläinten myrkyttäjät on saatava nykyistä paremmin kiinni ja heidät tulee saada aina vastukseen teoistaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2016 vp

18.47 **Saara-Sofia Sirén kok:** Arvoisa puhemies! Tosiaan tämänkin kevään aikana eri puolilla Suomea kirjattiin lukuisia koirien myrkytystapauksia. Ne ovat aiheuttaneet lukuisia vakavia vaaratilanteita lemmikeille, lääkäri- ja sairaalahoitoa on tarvittu ja valitettavasti liian moni on jopa joutunut jättämään parhaalle ystävälleen jäähyväiset aivan liian aikaisin. Koirien, muiden lemmikkieläinten ja luonnonvaraisten eläimien lisäksi vaarassa ovat myös pienet lapset, sillä, kuten edustaja Pelkonen totesi, myrkkysyöttejä on löytynyt jopa leikkipuistojen läheisyydestä.

On mahdotonta ymmärtää, miten joku kehtaa ja voi tehdä jotakin tällaista. Mutta koska tätä tapahtuu, myrkkysyöttejä löytyy ympäristöstä, on asialle tehtävä jotakin. Näiden tapausten on päätyttävä. Rotanmyrkyllä myrkytettyjä tai esimerkiksi lasinsiruja sisältäviä syöttejä on löydetty niin maastosta, puistoista kuin pihoilta sekä postiluukkujen kautta ihmisten kotien eteisistä. Tämä on aivan käsittämätöntä toimintaa, ja se vaatii tekijältä myös vaihua, suunnittelua ja toteutusta. Koirien myrkyttäjät on saatava nykyistä paremmin kiinni ja heidät tulee saada vastuuseen teoistaan. Kuten edustaja Pelkonen totesi, uskomme, että jo tämä kriminalisointi itsessään ennaltaehkäisisi näitä tekoja. Jo ryhtyminen toimintaan eläimen vahingoittamistarkoituksessa on niin moitittava teko, että tämä tulisi säätää rikokseksi.

Nykyinen lainsäädäntö on ongelmallinen, ja poliisi on usein voimaton myrkytyspäilyjen kanssa, koska sopivaa rikosnimikettä ei löydy. Poliisin arvion mukaan kyseessä olisi eläinsuojelurikoksen yritys, mutta tätä ei lainsäädännössä ole säädetty rangaistavaksi teoksi. Rikoslaisissa rangaistavaksi on säädetty eläinsuojelurikos, törkeä eläinsuojelurikos ja lievä eläinsuojelurikos. Näissä kaikissa säädetään rangaistavaksi teko, jolla henkilö tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta johtuen aiheuttaa tarpeetonta kipua tai tuskaa eläimelle. Nykylainsäädännön mukaan rikosvastuu siis alkaa vasta, kun eläintä on jo vahingoitettu. Mielestämme myös vahingoittamisen yrityksen tulisi olla rikollista. Teimme tämän lakialoitteen yhdessä edustaja Pelkonen kanssa, koska mielestämme eläinsuojelurikoksen yrityksen tulisi olla rangaistava teko.

18.51 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa puhemies! Eilen Kymmenen Uutisia katsellessani oli mukava huomata, miten edustaja Sirén siellä teki ympäristön eteen hyvää työtä keräten roskia merenrannalta edustaja Modigin ja kumppaneiden kanssa. Nyt he ovat tehneet hyvän aloitteen, missä näitä koiranmyrkyttäjiä — jotka levittävät siis luontoon roskaa, mitä koirat käyvät nuuhkimassa ja syömässä — rankaistaisiin. En tiedä, mitä sellaisella sitten tavoitellaan, mutta tälle aloitteelle kyllä mielelläni annan täyden tuen. Edustajat Sirén ja Pelkonen siis esittävät, että jatkossa poliisille tulisi mahdollisuus myös tutkia pelkästään näitä tapauksia, jotka eivät vielä ole johtaneet esimerkiksi eläimen kuolemaan, eli pelkkä yritys-kin olisi rangaistava.

Nyt oikeastaan olisin halunnut vielä tässä lähetekeskustelussa, kun tämä menee eteenpäin käsittelyyn, kysyä edustaja Pelkoselta, että onhan tämä nyt tehty niin, että tämä ei ole millään tavalla vain koiriin sidottu vaan tämä on itse asiassa eläinneutraali lainsäädäntö, eli tämä tulee koskemaan kaikkia eri eläimiä, vaikka tässä puhutaan koirista. (Ben Zyskowicz: Eikö rottikaan saa myrkyttää enää?) Mutta täysi tuki tälle.

18.52 **Jaana Pelkonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Heinosen lyhyt ja ytimekäs vastaus. Näin olemme tarkoittaneet, että muihinkin eläimiin kohdistuvat muun muassa myrkytysyritykset ehdottomasti tulisi kriminalisoida, ei vain koiriin kohdistuvat.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2016 vp

18.52 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowicz tuossa teki epäasiallisen kommentin väliin ja sai minut vähän hymyilemään ja puheenkin katkeamaan. Yleensä sellaista ei ole tapahtunut, mutta nyt tapahtui, ja päätin hengähtää hetken ja rauhoittua ja jatkaa sitten muutaman sanan. Eli hän kysyi, eikö rottiakaan saa myrkyttää. No, ei saa rottia myrkyttää, jos ne ovat toisten lemmikkirottia, mutta, totta kai, ei tällä lainsäädännöllä siihen tähdätä, että navetoissa taikka tuotantotiloissa taikka muissa paikoissa ei säädösten mukaisesti voisi rottia tuhota. Mutta jos edustaja Zyskowiczin naapurissa rouvalla on pieni kotirotti, niin sitä ei saa myrkyttää. (Ben Zyskowicz: Ei tulisi mieleenikään! — Naurua)

18.53 **Saara-Sofia Sirén kok:** Arvoisa puhemies! Kun näitä syöttejä sieltä ympäristöstä ja luonnosta löytyy, niin ne ilmeisestikin on kohdennettu koirille, mutta eihän se tietenkään katso sitä, kenen kohdalle, minkä eläimen tai ihmislapsen kohdalle se syötti osuu, esimerkiksi joku makkaraviipale, jossa on lasinsiruja. Ja kuten sanottua, niin myös pikkulapset ovat vaarassa ja näitä syöttejä on löytynyt jopa leikkipuistojen läheisyydestä. (Timo Heinonen: Kyllä, tämä on vakava asia!)

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.